अजिरकोट गाउँपालिकाद्धारा

चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को

पहिलो चौमासिक

सार्वजनिक सुनवाई

संक्षिप्त प्रतिवेदन

आयोजक

अजिरकोट गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, भच्चेक, गोरखा

प्रतिवेदक तयार पार्ने : लीलाधर कोइराला
समन्वय संस्था : गोरखा सन्देश मिडिया प्रा. लि.

प्रतिवेदन प्रेश गरिएको मिति २०८२/०८/२०

१. कार्यक्रमको परिचय

सार्वजनिक निकायले प्रदान गर्ने सेवाको प्रभावकारिता मापन गर्न, सेवाग्राहीबाट मूल्याङ्कन गराउन तथा सेवा प्रवाहमा थप सुधार ल्याउनको उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिन्छ। नागरिकलाई सार्वजनिक निकायले गर्दै आएका गतिविधिहरूको बारेमा सूचना माग्ने, पाउनुपर्ने र अवलोकन गर्ने अधिकार सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले सुनिश्चित गरेको छ। त्यसैगरी, सुशासन (सञ्चालन तथा व्यवस्थापन) सम्बन्धी ऐन-२०६४ तथा नियमावली-२०६५ ले हरेक सार्वजनिक निकायले आफ्नो कार्य, सेवा तथा प्रक्रियाबारे नागरिकहरूलाई सू-सूचित गराई सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्ने बाध्यकारी व्यवस्था गरेको छ।

स्थानीय तहको सन्दर्भमा, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन-२०७४ ले सार्वजनिक सुनुवाई तथा सार्वजनिक परीक्षण गर्ने व्यवस्था राखेको छ। नेपाल सरकारले स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाई सम्बन्धी कार्यविधि-२०६७ तयार गरी कार्यान्वयन गर्दै आएको छ, जसअनुसार स्थानीय स्तरमा सेवा प्रवाह, विकास निर्माणका कार्य तथा राजस्व व्यवस्थापनको अवस्थाबारे नागरिकसँग प्रत्यक्ष संवाद गर्दै सुशासनलाई सुदृढ बनाउने लक्ष्य राखिएको छ।

उक्त कानुनी व्यवस्था र कार्यविधिअनुसार आफूले प्रदान गरेको सेवा, सञ्चालनमा रहेका विकास निर्माणका कार्य तथा समग्र गतिविधिहरू सार्वजनिक गर्दै सुधार आवश्यक पक्षहरूमा छलफल गर्न, सेवाग्राहीसमक्ष सेवा प्रदायकलाई जबाफदेही बनाउने र सेवाग्राहीका गुनासा तथा जिज्ञासाहरूको बारेमा हाकाहाकी प्रश्नोत्तर गराउने उद्देश्यले सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गरिएको हो।

यसै क्रममा अजिरकोट गाउँपालिका **वडा नं. १, घ्याच्चोक, गोरखामा २०८२ मंसिर १४ गते आइतबार**का दिन सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सम्पन्न गरिएको थियो। कार्यक्रममा गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न भएका गतिविधिहरू, विकास निर्माणका आयोजनाहरू, सेवा प्रवाहका अवस्था, सामाजिक सुरक्षा भुक्तानी, शिक्षा-स्वास्थ्य सेवाको स्थिति तथा राजस्व-व्यवस्थापनको तथ्याङ्क सार्वजनिक रूपमा प्रस्तुत गरियो।

कार्यक्रममा सहभागी सेवाग्राहीहरूले सडक, खानेपानी, स्वास्थ्य सेवा, विद्यालय व्यवस्थापन, पहिरो जोखिम नियन्त्रण, सामाजिक सुरक्षा वितरणमा देखिएका समस्या तथा ढिलासुस्तीका विषयमा स्पष्ट प्रश्नहरू राखेका थिए। प्रस्तुत जिज्ञासाहरूको सम्बन्धित अधिकारीहरूले खुला रूपमा जवाफ प्रदान गरेका थिए। साथै, सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउन आवश्यक समन्वय, अनुगमन र प्रक्रिया सहज बनाइने प्रतिबद्धता व्यक्त गरिएको थियो। यसरी सम्पन्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमले स्थानीय तहमा पारदर्शिता, जबाफदेहिता तथा नागरिक सहभागितालाई थप मजबुत बनाउँदै सुशासन अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण योगदान गरेको छ।

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

२. सार्वजनिक सुनुवाईको औचित्य

गाउँपालिकाले सञ्चालन गरेका विकास निर्माणका कार्यहरू तथा विभिन्न सेवाप्रवाहका प्रक्रियाहरूको प्रभावकारिता मूल्याङ्कन गर्न, सेवाग्राहीबाट प्राप्त हुने प्रतिक्रिया, सुझाव र गुनासाहरूलाई प्रत्यक्ष रूपमा संकलन गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम अत्यन्तै उपयोगी मानिन्छ। गाउँपालिका र मातहतका कार्यालयहरूले प्रदान गर्ने सेवा तथा सुविधा कति प्रभावकारी छन्, कहाँ कमजोरी छ र आगामी दिनमा के-कस्तो सुधार आवश्यक पर्छ भन्ने विषयमा स्पष्ट जानकारी प्राप्त गर्न सार्वजनिक सुनुवाई महत्वपूर्ण माध्यमका रूपमा रहेर आएको छ।

सार्वजनिक सुनुवाईले कानुनी शासन, सामाजिक उत्तरदायित्व तथा सार्वजनिक जबाफदेहिताको अभ्यासलाई सुदृढ गर्छ। साथै नागरिकले पाउनुपर्ने सूचनाको हकलाई सुनिश्चित गर्न पनि यसले निर्णायक भूमिका खेल्दछ। नागरिकले प्रत्यक्ष रूपमा सेवा प्रदायकसँग प्रश्न सोध्न, समस्याहरू खुला रूपमा राख्न तथा सुधारका सुझाव दिन पाउने वातावरण सिर्जना हुँदा सेवा प्रणाली थप पारदर्शी र प्रभावकारी बन्छ।

यिनै कारणहरूले गर्दा हरेक सार्वजनिक निकायका लागि सार्वजनिक सुनुवाई अनिवार्य रूपमा सञ्चालन गर्नु आवश्यक छ। सोही कानुनी तथा प्रशासनिक दायित्वअनुसार अजिरकोट गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षको पहिलो चौमासिकको समीक्षा गर्दै सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरेको हो, जसले सेवाग्राहीका गुनासा सुन्न, सुधारका दिशानिर्देशन पाउन र सुशासन प्रवर्द्धन गर्न महत्वपूर्ण आधार प्रदान गरेको छ।

३ सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको उद्देश्य

अजिरकोट गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को पहिलो चौमासिक अवधिमा गरेका सेवा प्रवाह, विकास निर्माणका कार्य तथा विविध गतिविधिहरूको बारेमा आम नागरिकको धारणा, सुझाव, प्रतिक्रिया तथा गुनासोहरू प्रत्यक्ष रूपमा प्राप्त गर्न सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको हो।

गाउँपालिकाले आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को पहिलो चौमासिक अवधिमा सम्पन्न गरेका योजनाहरू, बजेट कार्यान्वयनको अवस्था तथा सेवा प्रवाहको गुणस्तरबारे नागरिकलाई सार्वजनिक रूपमा जानकारी गराउनु नै यस कार्यक्रमको मूल उद्देश्य रहेको थियो। साथै, सेवाग्राही तथा स्थानीयवासीको अभिमत संकलन गरी आगामी कार्यहरूमा आवश्यक सुधारका दिशानिर्देशन पाउनसमेत सार्वजनिक सुनुवाई महत्वपूर्ण माध्यमका रूपमा उपयोग गरिएको छ।

- सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता कायम गर्ने उद्देश्यले पालिका तथा वडा कार्यालयहरूले सञ्चालन गर्ने कार्यक्रम, योजना, बजेट र सेवासम्बन्धी सूचनाहरू नागरिक समक्ष स्पष्ट रूपमा प्रस्तुत गर्ने,

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

- सेवा प्रदायक र सेवाग्राहीबीच प्रत्यक्ष संवाद र अन्तरक्रिया गराउने मञ्च निर्माण गर्ने, जसले जनताको जिज्ञासा, गुनासो र सुझावहरूलाई प्राथमिकतामा राख्न सघाउ पुऱ्याउँछ,
- सेवा प्रदायकलाई नागरिकप्रति उत्तरदायी र जबाफदेही बनाउन सार्वजनिक सेवाको गुणस्तर सुधार गर्न,
- सूचनाको हकसम्बन्धी कानुनी प्रावधानहरूको कार्यान्वयन सुनिश्चित गर्ने, जसबाट प्रत्येक नागरिकले समयमै, सुलभ रूपमा आवश्यक सूचना प्राप्त गर्न सकुन्,
- स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र विषयगत शाखा प्रमुखहरूलाई जनतासमक्ष ल्याई उनीहरूलाई प्रत्यक्ष सवाल-जवाफमा सहभागी गराउने, जसले उनीहरूको उत्तरदायित्व बोध बढाउँछ,
- नागरिकहरूको सक्रिय सहभागिता सुनिश्चित गर्दै योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्मको प्रक्रियामा उनीहरूको भूमिका मजबुत बनाउने,
- सार्वजनिक सेवा, योजना तथा विकास निर्माण कार्यहरूमा गुणस्तरीयता, पारदर्शिता र समावेशितालाई प्रोत्साहन गर्ने,
- सरकारी निकायहरूप्रति नागरिकको विश्वास र विश्वासीयता अभिवृद्धि गर्ने, जसले जनताको सकारात्मक सहभागिता र सहकार्य बढाउँछ,
- सामाजिक उत्तरदायित्वलाई संस्थागत बनाउँदै सेवा प्रदायकहरूलाई नियमित मूल्यांकनको प्रक्रियामा समावेश गराउन,
- शासन प्रणालीमा सुशासन, जनउत्तरदायित्व र समावेशी सहभागिता प्रवर्द्धन गर्दै लोकतान्त्रिक अभ्यासलाई बलियो बनाउने,

४. महत्व

सार्वजनिक सुनुवाई स्थानीय सरकारको पारदर्शिता र उत्तरदायित्व सुनिश्चित गर्ने एक प्रभावकारी उपाय हो। यसले जनतालाई स्थानीय सरकारका कामकाजी प्रक्रियामा संलग्न गराउने मात्र होइन, उनीहरूको सूचनाको हकलाई पनि सुनिश्चित गर्दछ। सार्वजनिक सुनुवाईको माध्यमबाट नागरिकलाई स्थानीय सरकारका योजनाहरू, बजेट, खर्च र सेवा प्रवाहका बारेमा जानकारी प्रदान गर्न सकिन्छ। जसले उनीहरूलाई सक्रिय बनाउँछ र सरकारप्रति विश्वास सिर्जना गर्छ। यसले नागरिकको सहभागिता र सुझावलाई समेट्ने प्रक्रिया निर्माण गर्छ, जसले विकास निर्माण कार्य र सेवा प्रवाहमा सुधार ल्याउँछ।

गाउँपालिकाका सेवा प्रदायक कार्यालयहरूबाट प्रवाहित हुने सेवाहरूको गुणस्तर र प्रभावकारिता सार्वजनिक सुनुवाईको दौरान जनतासम्म पुग्छ, जसबाट नागरिकको विश्वासमा वृद्धि हुन्छ। साथै, यस प्रक्रियाले सरकारी निकायहरूको जबाफदेहिता बढाउँछ र त्यसको कार्यप्रदर्शनलाई जनमुखी बनाउँछ। पारदर्शिता र जनसहभागिता बढाउँदा भ्रष्टाचारको सम्भावना घट्छ, किनकि सरकारी गतिविधिहरू जनताको नजरमा रहन्छ।

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

यसले सेवाग्राही र सेवा प्रदायकबीचको खाडल कम गर्न मद्दत गर्छ र सेवा प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरूलाई आफ्नो हक र अधिकारबारे सचेत बनाउँछ। अन्ततः, सार्वजनिक सुनुवाईले जनताको सशक्तीकरण र विकासको मार्गमा एक महत्वपूर्ण कडीको रूपमा कार्य गर्दछ, जसले समावेशी र उत्तरदायी शासन प्रणाली निर्माण गर्न मद्दत पुऱ्याउँछ। त्यसबाहेक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका थप महत्व तल उल्लेखित रहेका छन् ।

- गाउँपालिका मातहत र पालिका भित्रका विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह गुणस्तरीय बनाई सेवाप्रति नागरिकमा विश्वास अभिवृद्धि गर्न,
- गाउँपालिका मातहतको कार्यालयहरूबाट प्रवाह हुने सेवाहरूका बारे सरोकारवाला तथा आम नागरिकलाई सचेतना अभिवृद्धि गर्न,
- गाउँपालिकाले गरेका विकास निर्माणका साथै अन्य विभिन्न क्रियाकलापहरूका सवालमा सरोकारवाला नागरिकप्रति जबाफदेहिता अभिवृद्धि गर्न,
- गाउँपालिकाबाट प्रदान गरिने सेवा प्रवाहमा सेवाग्राहीको सहभागितामा वृद्धि गर्न,
- गाउँपालिका कार्यालयको हरेक प्रकारका योजना तथा कार्यक्रमलाई पारदर्शी बनाउन,
- सेवाग्राहीलाई आफूले प्राप्त गर्ने हक अधिकारका बारेमा जानकारी गराउने जबाफदेही निकाय र पदाधिकारीलाई सजक तथा जिम्मेवार बनाउन,
- सेवा प्रदायक निकाय र सेवाग्राही बीचको खाडल कम गर्न,

५. कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरू

कार्यक्रमबाट भएका उपलब्धिहरूले नागरिक र गाउँपालिकाबीचको सम्बन्धलाई मजबुत बनाउन अत्यन्त महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका छन्। सार्वजनिक सुनुवाईजस्ता कार्यक्रमहरू सञ्चालन नगरिएको भए नागरिक र स्थानीय सरकारबीचको संवाद, समझदारी तथा विश्वासमा दूरी बढ्ने सम्भावना रहन्छ।

तर यस प्रक्रियाले नागरिकलाई आफ्नो हक, अधिकार तथा गाउँपालिकाले गरेका निर्णयहरूमा सहभागी हुने अवसर प्रदान गर्दछ, जसका कारण दीर्घकालमा जनतासँगको विश्वास, सहकार्य र समन्वय अझ प्रगाढ बन्छ। सार्वजनिक सुनुवाईले सेवा प्रवाहको अवस्थाबारे प्रत्यक्ष रूपमा नागरिकको अनुभव, समस्या, सुझाव र अपेक्षाहरू थाहा पाउन मद्दत गर्छ, जसका आधारमा गाउँपालिकाले आफ्नो सेवा प्रदान गर्ने तरिका कस्तो छ र कहाँ-कहाँ सुधार आवश्यक छ भन्ने स्पष्ट मूल्यांकन गर्न सक्षम हुन्छ।

यस कार्यक्रमबाट सेवा प्रदायक निकायले गरेका कामहरूको परिणाम, उपलब्धि र सीमाहरू नागरिकसमक्ष खुलेर प्रस्तुत हुन्छन्। नागरिकले पनि आफूले पाएका सेवा, सामना गरेका चुनौती र आगामी दिनमा कस्तो सुधार चाहिन्छ भन्ने कुरा खुला रूपमा राख्न पाउँछन्। यसरी सार्वजनिक सुनुवाई प्रक्रियाबाट राम्रा अभ्यासहरू पहिचान गरेर निरन्तरता दिन र

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

कमजोरीहरू सुधार गर्न ठोस आधार प्राप्त हुन्छ, जसले सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय, प्रभावकारी र जनमैत्री बनाउने दिशा निर्धारित गर्छ। यस्तै, कार्यक्रमले पारदर्शिता, जबाफदेहिता र सुशासनलाई संस्थागत गर्ने वातावरण सिर्जना गरेको छ। सेवा प्रदायकलाई नियमित रूपमा मूल्यांकन हुने र नागरिकसमक्ष जबाफदेही बन्नुपर्ने भावना विकसित हुन्छ, जसले निर्णय प्रक्रियामा सावधानी, उत्तरदायित्व र पारदर्शितालाई प्रवर्द्धन गर्छ। साथै, नागरिकको सक्रियता र सहभागिता बढ्दै जाँदा योजना निर्माणदेखि कार्यान्वयनसम्म उनीहरूको भूमिकालाई मजबुत बनाउने अवसर प्राप्त भएको छ।

सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमले गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह, योजना कार्यान्वयन, नीति निर्माण र समग्र प्रशासनिक अभ्यासमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन मद्दत गरेको छ, जसले भविष्यमा दिगो विकास, प्रभावकारी शासन र जनमुखी प्रशासनका लागि आधार तयार भएको छ।

६.सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमको विवरण

कार्यक्रमको नाम : सार्वजनिक सुनुवाई आर्थिक वर्ष (२०८२/०८३) पहिलो चौमासिक
विषयः गाउँपालिकाले प्रदान गरेका सेवा प्रवाह र विकास निर्माण योजना
सम्बन्धित कार्यालयः अजिरकोट गाउँपालिका
मिति : २०८२ मंसिर १४ गते आइतबार
स्थानः अजिरकोट गाउँपालिका वडा नम्बर १ को कार्यालय
सहजकर्ताः लीलाधर कोइराला
समन्वय संस्थाः गोरखा सन्देश मिडिया प्रा.लि
सहजकर्ता आबद्ध संस्थाः पालिका लाइभ डटकम
कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको अवधि २ घण्टा ३५ मिनेट
कार्यक्रममा सहभागी संख्या ७८ जना
नागरिक प्रतिवेदन सवेक्षणको सहभागी संख्या ७१ जना
बहिर्गमन अभिमत सर्वेक्षण सहभागी संख्याः ६७ जना

७. सञ्चालन प्रक्रिया : प्रारम्भिक चरण

समन्वयात्मक बैठक

अरिकोट गाउँपालिकाद्धारा चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को पहिलो चौमासिक अवधिसम्म सञ्चालित कार्यक्रमहरू तथा सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारिताको लागि गाउँपालिकाले गरेको निर्णय अनुसार अजिरकोट गाउँकार्यपालिकासंग समन्वयात्मक छलफल पश्चात् सार्वजनिक सुनुवाई गर्ने सहमति भएको थियो । २०८२ मंसिर १४ गते अजिरकोट गाउँपालिका वडा नं १, घ्याच्चोकमा सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्ने मिति तय भए पश्चात् सार्वजनिक सुनवाई सञ्चालनको लागि आवश्यक तयारी गरिएको थियो । गाउँपालिकाको कार्यालयले आयोजना गरेको गाउँपालिका स्तरीय

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

सार्वजनिक सुनुवाइलाई गाउँपालिकाको कार्यालयले व्यवस्थापन तथा समन्वयका कार्यहरू गरेको थियो । गाउँपालिकाले वडाध्यक्ष तथा अन्य सरोकारवालाहरू एवं संचारमाध्यमहरुसँग नियमित सम्पर्क तथा समन्वय गरिएको थियो । ऐन, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिको अध्ययन स्थानीय तहले जनतालाई प्रवाह गर्ने बस्तु तथा सेवा सुविधाहरू के के र कस्ता खालका छन्? ती कसरी उपलब्ध गराउने गरिएको छ? सेवा प्रवाह गर्न लागि कस्ता कस्ता खालका ऐन, नियम तथा कार्यविधिहरू लागू भएका छन् । यिनीहरूको आधारमा रहेर के कस्ता वस्तु तथा सेवा सुविधा प्रवाह गर्नु पर्ने अवस्था छ भन्ने कुराको गहन अध्ययन, स्थानीय सरकारी कार्यालयले कस्तो सेवा सुविधा तथा वस्तु जनतालाई उपलब्ध गराएका छन् सो को तुलना गरी छलफल गर्नका लागि स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन २०५५, स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली, २०५६, सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ सुशासन नियमावली, २०६५ स्थानीय निकाय सार्वजनिक सुनुवाइ सम्बन्धी कार्यविधि, २०६७, सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ र नियमावली २०६५ तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन- २०७४ जस्ता विभिन्न ऐन नियम, निर्देशिका र कार्यविधिहरूको विस्तृत अध्ययन आयोजक तथा समन्वय गर्ने संस्थाका प्रतिनिधि र सहजकर्ताद्वारा गरिएको थियो ।

बहिर्गमन अभिमत सञ्चालन

सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालनको क्रममा नागरिकहरूबाट अभिमत लिन बहिर्गमन अभिमत वा नागरिक प्रतिवेदन पत्र अनिवार्य सञ्चालन गर्नुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । तर, अजिरकोट गाउँपालिकाले बहिर्गमन अभिमत, नागरिक प्रतिवेदन पत्र वा कुनै नागरिकको मत लिने कार्यहरू सञ्चालन गरेको थिएन ।

कार्यान्वयन चरण

गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, गोरखाको आयोजनामा सञ्चालन गरिएको सार्वजनिक सुनुवाईमा सहभागीहरूको उपस्थिति सँगै सुरु गरिएको थियो । सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा जबाफदेही वक्ताहरू र अतिथिहरूको परिचय गराउँदै आशन ग्रहण गराइएको थियो । त्यस्तै निमन्त्रणा स्वीकार गरेर उपस्थित कार्यपालिका सदस्यहरू, वडा समितिका सदस्यहरू, विषयगत शाखाका प्रमुखहरू, वडासचिवहरू, विकास साझेदार संस्थाका प्रमुख/प्रतिनिधिहरू, पत्रकारलगायत सञ्चार संस्थाका प्रतिनिधिहरू, बुद्धिजीवी, समाजसेवी, राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरू लगायतका कार्यक्रममा उपस्थित सबैलाई यथा स्थानमा आसन ग्रहण गराइएको थियो ।

अजिरकोट गाउँपालिका वडा न १ का वडाध्यक्षले सार्वजनिक सुनुवाई सञ्चालन गर्नुको उद्देश्य जानकारी गराउनु भएको थियो । त्यसपछि नागरिकहरूले जिज्ञासा तथा गुनासाहरू राखी प्रश्नोत्तर गराइएको थियो । त्यसैसरि गाउँपालिकाका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री ज्ञानुराम पन्थीले चालु आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को पहिलो चौमासिक अवधिसम्म गाउँपालिकामा भएको आय, व्यय तथा समग्र वित्तीय प्रगतिको अवस्थाको बारेमा जानकारी गराउनु भएको थियो । सार्वनिक सुनुवाईमा उपस्थित नागरिकहरूलाई आफूले भोगेका, अनुभव गरेका तथा गाउँपालिकालाई अझै सक्षम र सम्बद्ध बनाउनका लागि प्रश्न, जिज्ञासा तथा गुनासाहरू राख्न भनिएको थियो । आएका प्रश्नहरूको अरिकोट गाउँपालिकाका अध्यक्ष दीपक देवकोटा, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत र विभिन्न शाखा प्रमुखसहित सरोकारवाल र नागरिकहरूबीच हाक्काहक्की प्रश्नोत्तर गराइएको थियो।

८. नागरिक प्रतिवेदन र बहिर्गमन अभिमत संश्लेषण सहित सम्पादन : पत्रकार लीलाधर कोइराला

९ . कार्यक्रम सञ्चालन फर्म्याट

- कार्यक्रमको औपचारिक उद्घाटन : गाउँपालिका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटा ज्यूबाट
- राष्ट्रिय गानको प्रस्तुति
- ज्ञातअज्ञात शहिदहरुको सम्झनामा १ मिनेट मौनधारण
- स्वागत मतव्य तथा कार्यक्रमको उद्देश्यमाथि : वडा न १ का वडाध्यक्ष श्री मनोज गुरुङज्यूबाट
- कार्यक्रमको आचार संहिता : सहजकर्ता
- गाउँपालिकाको सार्वजनिक सेवा प्रवाह सम्बन्धि जानकारी : प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री ज्ञानुराम पन्थी ज्यूबाट,
- गाउँपालिकाको पहिलो चौमासिकमा भएका विकास निमार्णका बारेमा संक्षिप्त जानकारी : गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटा ज्यूबाट,
- नागरिक प्रतिवेदन र बहिर्गमन अभिमत प्रस्तृत : पत्रकार धनबहादुर तामाङ
- सहभागिहरुबाट लिखित तथा मौखिक प्रश्न, जिज्ञासा र सुझाव संकलन
- सहभागिबाट उठेका प्रश्न, जिज्ञासाहरुको सम्बिन्धत जवाफदेहि बक्ताहरुबाट
- थप जिज्ञासाका लागि आह्वान
- सम्बन्धित जवाफदेहि बक्ताहरुबाट थप जिज्ञासाहरुको जवाफ तथा स्पष्टउक्ती
- धन्यवादसहित कार्यक्रम समापन : गाउँपालिका अध्यक्ष तथा कार्यक्रका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटा ज्यू,

१०) कार्यक्रममा भएका सवाल जवाफहरू

सार्वजनिक सुनुवाईमा मुख्य रूपमा आएका प्रश्नहरू र तिनका उत्तरहरू निम्नानुसार रहेका छन् ।

क्र. स	प्रश्नकर्ताको नाम र ठेगना	प्रश्नहरु	जवाफदेहि वक्ता	जवाफ
१	लाल बहादुर गुरुङ वडा न १ धनशिरा	२०७९ सम्म पचगाउँ सडक निर्माणका लागि बजेट छुटाइएको थियो, तर प्रारम्भिक अवस्था र प्राविधिक स्रोत अभाव तथा कठिन भू-आकृति भएकाले काम ढिलो भयो। अहिले सडक विस्तार योजना कस्तो अवस्थामा अघि बढिरहेको छ?	दीपक देवकोटा अध्यक्ष	धनशिरा-पचगाउँ सडक निर्माण हाम्रो प्राथमिकतामा परेको महत्त्वपूर्ण योजना हो। म स्विकाछु, २०७९ सम्म हामीसँग प्राविधिक स्रोत र सडकको प्रारम्भिक पूर्वाधार पर्याप्त थिएन। भू-आकृति फरक र चुनौतीपूर्ण भएकाले प्रारम्भिक तयारी ढिला भयो। अहिले भने हामीले ठेक्का प्रक्रिया पूरा गरी निर्माण कम्पनीसँग सम्झौता गरिसकेका छौँ र आवश्यक प्राविधिक अनुगमन टोली परिचालित गरिसक्यौँ। लक्ष्य भनेको यस वर्षमै प्राथमिक खण्ड निर्माण सुरु गर्नु हो र क्रमशः पचगाउँसम्म सडक पुर्‍याउने हाम्रो योजना यथासम्भव छिटो कार्यान्वयनमा ल्याउनेछ।
		-धनशिरा-पचगाउँ सडक निर्माण गर्ने योजना भए पनि यहाँको फरक खालको धरातल र भू-आकृति निर्माणका लागि चुनौतीपूर्ण छ। यस		यो सडक विस्तारका क्रममा सबैभन्दा ठुलो चुनौती यहाँको फरक खालको धरातल हो। पहाडी भू-आकृति, ढलानको तीव्रता र माटोको किसिमले निर्माण प्रक्रिया जटिल बनाएको छ। हामीले भू-प्रविधि अध्ययन गरेर सडक मार्गमा सुधार, स्थायित्व र जोखिम न्यूनीकरणका उपाय लागू गरेका छौँ। साथसाथै, निर्माण क्रममा पानी निकास, अवरोध व्यवस्थापन र ढलान नियन्त्रणलाई प्राथमिकता दिइएको छ। प्रक्रियागत रूपमा ढिलाइ भए पनि अब निरन्तर अनुगमन र प्राविधिक सल्लाह अनुसार काम अघि बढिरहेको छ।

gorkha sandesh media pvt. ltd.

		क्षेत्रमा सडक विस्तार प्रक्रिया हाल कसरी अघि बढिरहेको छ? **-धनशिरा**-पचगाउँ क्षेत्रमा विभिन्न साना-ठुला हाइड्रोपावर निर्माण भइरहेका छन्। यी निर्माणका कारण स्थानीय जनजीवनमा असुविधा, यातायातमा अवरोध र वातावरणीय असर परेको जनाइएको छ। यस समस्याको समाधान कहिलेसम्म सम्भव हुनेछ? **-गाउँ** भैंसी पाल्ने किसानलाई दिइने सुत्केरी भत्ताको बारेमा प्रश्न छ। के यो भत्ता केवल बेइमानले पाउने हो, कि सबै योग्य किसानले पाउने हो? यस विषयमा स्पष्ट जानकारी दिन सक्नुहुन्छ?	शम्भु थापा कृषि अधिकृत	**यस** क्षेत्रमा विभिन्न हाइड्रोपावर आयोजना सञ्चालन र निर्माण भइरहेका छन्। यसका कारण यातायात अवरोध, धुलो, आवाज र स्थानीय जीवनशैलीमा असुविधा देखिएको छ। हाम्रो पालिकाले सम्बन्धित कम्पनीहरूसँग समन्वय गरेर प्रभावित मार्गको मर्मत, वैकल्पिक बाटो र सुरक्षा उपाय सुनिश्चित गरिसकेको छ। साथै, निर्माणले पुऱ्याएका असरलाई न्यूनीकरण गर्न पर्यावरण अनुगमन टोली परिचालन गरेका छौँ। समाधान प्रक्रियामा सबै पक्षको सहकार्य आवश्यक छ, र म आश्वस्त छु कि आगामी वर्षभित्र यी समस्याको स्थायी समाधानमा पुग्न सकिनेछ। सुत्केरी भत्ता कार्यक्रम पात्र किसानहरूलाई मात्र प्रदान गरिन्छ, बेइमान वा विशेष व्यक्तिका लागि होइन। यस कार्यक्रम अन्तर्गत गाई, भैंसी र अन्य योग्य पशु पाल्ने किसानले आवेदन दिन सक्छन्। नेपाल सरकारको निर्देशनअनुसार, पशु विमाका लागि शिखर इन्स्योरेन्स कम्पनी तोकिएको छ। उदाहरणका लागि, मूल्य १ लाख रुपैयाँ पर्ने गाई वा भैंसीमा ५ हजार रुपैयाँको विमा शुल्क लाग्छ। यसमा किसानले न्यूनतम १ हजार रुपैयाँ मात्र तिर्नु पर्छ, बाँकी रकम सरकारी अनुदानबाट व्यवस्थापन गरिन्छ। यस प्रक्रियामा, कम्पनीले गाउँपालिकामा प्रतिनिधि कर्मचारी राखेको छ। किसानले आफ्नो वडाका कार्यालय वा गाउँपालिकासँग प्रत्यक्ष सम्पर्क गरी आवश्यक कागजात र आवेदन बुझाउन सक्नेछन्। हाम्रो उद्देश्य भनेको सबै पात्र किसानले न्यायसंगत रूपमा लाभ पाउन, सरल प्रक्रिया र पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नु हो। कृषकहरूले वडास्तरमा वा गाउँपालिकामा सम्बन्धित कर्मचारीसँग सम्पर्क राखे पर्याप्त जानकारी, मार्ग निर्देशन र आवश्यक सहयोग प्राप्त गर्न सक्नेछन्। यसरी, सुत्केरी भत्ता तथा पशु विमा कार्यक्रमले सबै योग्य किसानको आर्थिक सुरक्षामा योगदान पुऱ्याउनेछ।
२	कमल बहादुर गुरुङ वडा न १	अजिरकोट गाउँपालिकामा बृहत् खानेपानी आयोजना अन्तर्गत पहिलो खण्डको ठेक्का लागेर निर्माण कार्य सुरु भएको छ। यस खण्डमा खासगरी के-के कामहरू भइरहेको छन्, त्यसबारे स्पष्ट जानकारी दिन सक्नुहुन्छ?	दीपक देवकोटा अध्यक्ष	अजिरकोट गाउँपालिकामा बृहत् खानेपानी आयोजनाको पहिलो खण्डको ठेक्का लागिसकेको छ र निर्माण कार्य सुरु भइसकेको छ। तर म खुलेर भन्न चाहन्छु- ठेकेदारको लापरबाही र ढिलासुस्तीका कारणले यस योजनाको प्रगतिमा कहिलेकाहीँ बाधा आइरहेको छ। केही कामहरू समयमा सम्पन्न हुन नसकेका कारण समुदायमा ढिलाइको अनुभव भएको छ। म यस विषयमा सचेत छु र पालिकाले ठेकेदारसँग बारम्बार समन्वय गरेर आवश्यक निर्देशन दिइसकेको छ। सम्झौता विपरीत काम गर्नेलाई आवश्यक कारबाही प्रक्रियामा लैजाने तयारी पनि पूरा भइसकेको छ। यसले योजना अलपत्र नपर्ने र काम गुणस्तरीय, समयमै सम्पन्न हुने सुनिश्चित गर्नेछ। निर्माणसँगै सहायक वितरण नेटवर्क निर्माण पनि भइरहेको छ, जसले गाउँ-वडाका प्रत्येक क्षेत्रमा पानीको पहुँच सुनिश्चित गर्नेछ। हामी नियमित अनुगमन, पानीको गुणस्तर परीक्षण र स्थायित्व सुनिश्चित गर्दै छौँ। हाम्रो लक्ष्य पानीको आपूर्ति मात्र होइन, स्वास्थ्य, जीवनस्तर र स्थानीय आर्थिक गतिविधिमा सकारात्मक प्रभाव पुऱ्याउनु हो। म स्पष्ट रूपमा भन्न चाहन्छु–ठेक्का सम्झौता अनुसार समयमै काम सम्पन्न गर्ने हाम्रो प्रतिबद्धता बलियो छ। आयोजना सम्पन्न भएपछि पानीको दिगो व्यवस्थापन, नियमित मर्मत, अनुगमन र समुदायको प्रत्यक्ष सहभागिता सुनिश्चित गर्ने पनि हाम्रो योजना हो। यसरी, पहिलो खण्डको बृहत् खानेपानी आयोजनाले अजिरकोटका बासिन्दालाई पर्याप्त, सुरक्षित र दिगो पानीको सुविधा प्रदान गर्ने लक्ष्य पूरा गर्नेछ।लापरबाही र ढिलासुस्तीका चुनौती भए पनि पालिका र ठेकेदारको संयोजनले कामलाई निरन्तर अघि बढाउनेछ। हामी अलपत्र नपार्ने, गुणस्तरीय र समयमै सम्पन्न गर्ने हाम्रो प्रतिविद्धतामा दृढ छौँ।

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

३	रेशम बहादुर गुरुङ वडा न १	**बा**लुवा-मिलिम सडक खण्डका लागि डिपिआर तयार हुने भनिएको थियो। अहिले उक्त सडक निर्माणको अवस्था कस्तो छ? योजना दिगो नभएको र बजेट टुक्रे-टुक्रे परेकाले सडक निर्माण समयमै सम्पन्न हुने अवस्था छैन। यस विषयमा पालिकाको दृष्टिकोण के छ?	दीपक देवकोटा अध्यक्ष	**बा**लुवा-मिलिम सडकखण्ड हाम्रो प्राथमिकतामा परेको योजना हो। डिपिआर तयार गर्ने प्रक्रिया सुरु भइसकेको छ र प्रारम्भिक अध्ययन अनुसार सडक मार्गको सम्भाव्यता, भू-आकृति र लागत विश्लेषण गरिएको छ। तर, म स्विकार्छु- योजना दिगो नहुँदा र बजेट टुक्रे-टुक्रे उपलब्ध हुँदा काम पूर्ण रूपमा समयमै अघि बढाउन कठिनाइ छ। त्यसैले हामीले पहिलो चरणमा पहुँचयोग्य र चुनौती कम भएका खण्डहरूमा काम सुरु गरेका छौँ। साथै, बजेट व्यवस्थापन, ठेक्का प्रक्रिया र प्राविधिक अनुगमनलाई प्रभावकारी बनाउने प्रयास भइरहेकै छ। टुक्रे बजेटका बाबजुद पनि हामीले कामलाई अलपत्र नपार्ने, गुणस्तरीय निर्माण सुनिश्चित गर्ने र आवश्यक परे अन्य स्रोत जुटाउने रणनीति अपनाएका छौँ। सडक निर्माण ढिला भए पनि निरन्तरता कायम राख्ने, ठेक्का र अनुगमनमा पारदर्शिता राख्ने र योजनालाई चरणबद्ध तर प्रभावकारी रूपमा अघि बढाउने हाम्रो प्रतिबद्धता अडिग छ। यसरी गर्दा, बालुवा-मिलिम सडकखण्डले स्थानीय यातायात र जनजीवन सुधारमा महत्त्वपूर्ण योगदान दिनेछ।
४	उत्तम गुरुङ, मिलिम	अजिरकोट गाउँपालिकामा कृषि शाखाले हाल कस्तो तरिकाले काम गरिरहेको छ? बाँझो जग्गालाई उत्पादनमुखी क्षेत्रमा कसरी लैजान सकिन्छ र यस क्षेत्रमा कुन प्रकारको खेती गर्दा सहज र प्रभावकारी उत्पादन प्राप्त गर्न सकिन्छ?	शम्भु थापा कृषि अधिकृत	अजिरकोट गाउँपालिकामा कृषि शाखाले हाल विभिन्न किसिमका कृषि विकास कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै आएको छ। हामीले बाँझो र उपयोग नभएका जग्गालाई उत्पादनमुखी क्षेत्रमा रूपान्तरण गर्ने लक्ष्य राखेका छौँ। यसका लागि प्राविधिक सहायता, बीउ, मल र सिँचाइ प्रविधि उपलब्ध गराइरहेका छौँ। किसानहरूसँगको प्रत्यक्ष प्रशिक्षण, कृषि तालिम, सहकारी र युवा किसान समूहसँगको सहकार्यले यस क्षेत्रमा प्रभावकारी उत्पादन सुनिश्चित गर्ने छ। बाँझो जग्गालाई सहज रूपमा खेतीयोग्य बनाउन माटो परीक्षण, सिँचाइ सुविधा विस्तार र योग्य बालीको छनोट जस्ता उपायहरू लागू गरिरहेका छौँ। यस क्षेत्रको भौगोलिक र मौसमी अवस्था अनुसार आलु, मकै, तरकारी, दलहन र फलफूल खेती गर्दा उत्पादनमा सहजता र दिगो लाभ सुनिश्चित हुनेछ। तर बाँझो जग्गामा अनुदान पाउनका लागि कम्तीमा पनि ती वर्ष लगातार खेती गर्नुपर्छ।
		सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयबीच विद्यार्थीको सिकाइ, स्रोत साधन र गुणस्तरमा धेरै फरक देखिन्छ। यो अन्तर घटाउने र दुवै प्रकारका विद्यालयमा समान स्तरको शिक्षा सुनिश्चित गर्ने उपायहरू के हुन्?	दीपक देवकोटा अध्यक्ष	सामुदायिक विद्यालय र संस्थागत विद्यालयबीचको अन्तर चुनौतीपूर्ण भए पनि हामी यसलाई घटाउने दिशामा काम गरिरहेका छौँ। हाम्रो प्राथमिकता शिक्षकको प्रशिक्षण, डिजिटल सिकाइ प्रविधि, पाठ्यपुस्तक र शिक्षण सामाग्रीको समान उपलब्धता सुनिश्चित गर्नु हो। विद्यालय स्तरीय गुणस्तर सुधार समितिहरू गठन गरी विद्यार्थी अनुगमन, परीक्षा प्रणाली सुधार र अभिभावक-समुदायको सहभागिता बढाउने कार्यक्रम अघि बढाइरहेका छौँ। यसले विद्यार्थीलाई समान अवसर र गुणस्तरीय शिक्षा प्राप्त गर्न मद्दत गर्नेछ। साथै, शिक्षकहरूको नियमित मूल्याङ्कन, सहकार्य र तालिम कार्यक्रमले दुवै प्रकारका विद्यालयमा शिक्षा गुणस्तरमा समानता ल्याउने हाम्रो प्रयासलाई बल दिनेछ।
		यस क्षेत्रमा प्रहरी चौकी स्थापना भएमा सुरक्षाको अवस्था सुधारिने सम्भावना छ? अजिरकोटका क्षेत्रबाट जडीबुटी अवैध रूपमा		यस क्षेत्रमा अवैध जडीबुटी निकासी रोक्न सुरक्षा संरचना मजबुत बनाउनु आवश्यक छ। म प्रहरी चौकी स्थापना गर्नुपर्ने पक्षमा छु, तर प्रहरी चौकी स्थापनाका लागि गाउँ कार्यपालिका हुदैं जिल्ला सुरक्षा समिति मार्फत गृह मन्त्रालय जानु पर्ने कानुनी व्यवस्था छ । हामी अगामी दिनमा यस विषयमा पनि ध्यान दिन्छौँ। प्रहरी चौकी स्थापना भए पश्चात् स्थानीय सुरक्षा र स्रोत संरक्षणमा ठुलो भूमिका खेल्नेछ। चौकी स्थापना भएपछि नियमित गस्ती,

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

		निकासी भइरहेको छ। यस प्रकारको अनियमितता रोक्न के उपाय गर्न सकिन्छ?		अनुगमन र अनियमित गतिविधि नियन्त्रणमा सहजता आउनेछ। हामीले स्थानीय समुदायलाई पनि यसमा सहभागी बनाउने योजना बनाएका छौं, ताकि उनीहरूले जडीबुटी संरक्षण र कानुनी प्रक्रिया पालनामा सहयोग गर्न सकुन्। साथै, वन्यजन्तु र जैविक स्रोत सम्बन्धी जागरूकता कार्यक्रम, प्रहरी-गाउँपालिका समन्वय र स्थानीय निगरानी समितिको सहकार्यले दीर्घकालीन समाधान सुनिश्चित गर्नेछ।
५	बुध कुमारी गुरुङ, वडा न १	२०७९ सालमा गाउँपालिकामा विभिन्न वडाका लागि भवन निर्माण कार्यक्रम सुरु भएको थियो। तर, हाम्रो समूह/वडामा भने भवन बनेको छैन। यसको कारण के हो र यसलाई कहिले पूरा गर्ने योजना छ?	दीपक देवकोटा गाउँपालिका अध्यक्ष	२०७९ सालमा गाउँपालिकाले विभिन्न वडामा भवन निर्माण कार्यक्रम सुरु गरेको थियो। तपाईंको समूह/वडामा भवन नबनुको मुख्य कारण भनेको हाल गाउँपालिकाका कार्यालयबाट कुनै भवनमा बजेट उपलब्ध गराउने निर्णय नहुँदा हो। यस अर्थमा, तपाईंको वडामा काम ढिला भएको वा भवन निर्माण सुरु हुन नसकेको हो। तर म तपाईंलाई आश्वस्त पार्न चाहन्छु–आगामी दिनमा यदि आवश्यक निर्णय भए र स्रोत व्यवस्था मिल्ने हो भने, गाउँपालिकाले ती भवन निर्माणका लागि बजेट उपलब्ध गराउने तयारीमा छ। हामीले प्राथमिकता, ठेक्का प्रक्रिया, प्राविधिक अनुगमन र गुणस्तर सुनिश्चित गर्ने सबै पहललाई ध्यानमा राखेर काम अघि बढाउने छौं। हालको अवस्थामा कुनै भवनमा बजेट नदिएको भए पनि भविष्यमा आवश्यक निर्णय र स्रोत व्यवस्थापनअनुसार तपाईंको वडामा भवन निर्माण कार्य सुरु हुन सक्छ। हामी सुनिश्चित गर्छौं कि विकासका अवसर सबै वडामा समान रूपमा पुग्नेछन् र कुनै वडालाई अलपत्र राखिने छैन।
६	गोपालजंग गुरुङ वडा न १	दरौंदी नदिमा कालिका हाइड्रो पावर र कालिका हाइड्रो निर्माण भइरहेको छ। हामी सोच्दछौं, ती हाइड्रो परियोजनामा स्थानीय सरोकार समितिलाई समावेश गरिनु राम्रो हुन्थ्यो। यस विषयमा तत्काल प्रभावित क्षेत्रमा सार्वजनिक सुनुवाइ गर्न आवश्यक छ कि? साथै, प्रभावित क्षेत्रमा अहिलेसम्म केही मुआब्जा प्रदान गरिएको छैन। यसबारे स्पष्ट जानकारी दिन सक्नुहुन्छ?	दीपक देवकोटा अध्यक्ष	म पूर्ण रूपमा सहमत छु कि दरौंदी नदिमा निर्माण भइरहेको कालिका हाइड्रो पावर र कालिका हाइड्रो परियोजनामा स्थानीय सरोकार समितिलाई समावेश गर्नु अत्यन्त जरुरी थियो। यसले प्रभावित समुदायको प्रत्यक्ष सहभागिता सुनिश्चित गर्ने, सुझाव र गुनासो समयमै उठाउन सकिने र परियोजनाको पारदर्शिता कायम राख्न मद्दत गर्ने थियो। हाल निर्माण कार्य भइरहेको परियोजनामा स्थानीय सरोकार समिति प्रत्यक्ष रूपमा संलग्न छैन। त्यसैले प्रभावित क्षेत्रमा तत्काल सार्वजनिक सुनुवाइ आयोजना गर्नु आवश्यक छ। यस विषयमा गाउँपालिकाले सम्बन्धित निर्माण कम्पनीलाई अनुरोध तथा खबरदारी गरिसकेको छ। साथै, स्थानीय प्रभावित क्षेत्रका बासिन्दासँग मुआब्जा, शेयर र अन्य सम्बन्धित विषयमा जानकारी नियमित रूपमा साझा गरिरहेका छौं। यसले समुदायलाई आफ्नो आवाज उठाउन, निर्माण कार्यका प्रभाव र चुनौतीहरू बुझ्न र आवश्यक सुधार वा निगरानीका लागि प्रत्यक्ष संवाद गर्ने अवसर प्रदान गर्नेछ। जहाँसम्म मुआब्जाको कुरा हो, अहिलेसम्म प्रभावित क्षेत्रका जनताहरूलाई पूर्ण रूपमा मुआब्जा उपलब्ध गराउन सकिएको छैन। यो विषयलाई प्राथमिकतामा राखिएको छ र सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गरी छिट्टै मुआब्जा वितरण प्रक्रिया सुरु गरिने तयारीमा छौं। स्थानीय सरोकार समितिको सहभागिता, सार्वजनिक सुनुवाइ र मुआब्जा वितरणले परियोजनालाई दिगो, पारदर्शी र जनमुखी बनाउनेछ। हामी सुनिश्चित गर्नेछौं कि निर्माणका प्रत्येक चरणमा समुदायको हित, निगरानी र सहभागिता कायम रहोस्।

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

११. जवाफदेहि वक्ताहरुको जवाफ तथा प्रतिक्रिया र प्रतिवद्धता

सर्वप्रथम, आजको सार्वजनिक सुनुवाइ कार्यक्रममा सहभागी भई आफ्ना सुझाव, जिज्ञासा, आलोचना र अपेक्षाहरू प्रस्तुत गर्नुभएकोमा म यहाँ उपस्थित सबैप्रति हार्दिक धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। तपाईंहरूले राख्नुभएको प्रत्यक्ष आवाजले मात्र हाम्रो कामको दिशा स्पष्ट गर्छ, कमजोरी देखाउँछ र सुधारका मार्ग पहिल्याउँछ। स्थानीय सरकारको काम जनतासँगै हातेमालो गर्दै अघि बढ्नु हो, र आजको यो सहभागिताले हामीलाई अझ उत्तरदायी, प्रतिबद्ध र संवेदनशील बन्न प्रेरित गरेको छ।

म गाउँपालिका अध्यक्षको हैसियतले यहाँ उठाइएका सबै विषयलाई गम्भीरतापूर्वक लिएर आवश्यक जवाफ र प्रतिबद्धता राख्न चाहन्छु।

सबैभन्दा पहिला, पूर्वाधार विकास, जुन हाम्रो गाउँपालिकाको मूल आधार हो। पाँचवटै वडालाई जोड्ने सडकहरू स्थानीय विकासको मेरुदण्ड हुन्। त्यसैले हामीले यसलाई शीर्ष प्राथमिकतामा राखेर काम गर्दै आएका छौँ। तर म खुलेर स्विकार्छु- ठेकेदारको ढिलासुस्ती, गुणस्तरमा कमजोरी, अनुगमनको अपर्याप्तता जस्ता कारणले केही निर्माण कार्यहरू समयमा सम्पन्न हुन सकेका छैनन्। अब भने हामी कठोर मोडमा प्रवेश गरेका छौँ। सम्झौता विपरीत काम गर्ने ठेकेदारहरूलाई चेतावनी दिइसक्यौँ, आवश्यक परे कारबाही प्रक्रियामा लैजाने तयारी पनि पूरा छ। आगामी दिनमा कुनै पनि सार्वजनिक संरचना ढिलो, कमजोर वा अपुरो अवस्थामा नछोडिने मेरो स्पष्ट प्रतिबद्धता छ।

शिक्षा क्षेत्र मेरो व्यक्तिगत रूपमा अत्यन्त संवेदनशील विषय हो। सामुदायिक विद्यालयहरूको नतिजा सन्तोषजनक नआउनुका अनेक कारण छन् । शिक्षक तयारी, विद्यार्थी निरन्तरता, अभिभावकको सहभागिता, सिकाइ वातावरण र व्यवस्थापन। तर केवल दोष देखेर बस्न नमिल्ने भएकाले समाधानमुखी मार्ग अवलम्बन गर्नुपर्छ। अहिले नै शिक्षा शाखालाई नियमित शिक्षक तालिम, विद्यालय अनुगमन, डिजिटल शिक्षण प्रविधिको प्रयोग, परीक्षाको वैज्ञानिक तयारी तथा विद्यार्थीहरूको दैनिकी अनुगमनको कार्ययोजना बनाउन निर्देशन दिइसकेको छु। यसैगरी, विद्यालय-समुदाय सहकार्यलाई मजबुत बनाउन 'विद्यालय स्तरीय गुणस्तर सुधार समिति' बनाउने प्रक्रियामा छौँ। म विश्वास दिलाउँछु, शिक्षा सुधार अब नारा मात्रै होइन, परिणामसहित देखिने कार्यक्रम बन्नेछ।

हाम्रो अर्को प्रमुख लक्ष्य पर्यटन प्रवर्द्धन हो। अजिरकोटको प्राकृतिक सुन्दरता, सांस्कृतिक विविधता र ग्रामीण जीवनशैलीले पर्यटन क्षेत्रलाई अद्वितीय अवसर प्रदान गरेको छ। वलाङ, अपुन, नम्कि, सिरानडाँडा लगायतका क्षेत्रमा व्यवस्थित होमस्टे कार्यक्रम, महिला तथा युवा समूहका क्षमता अभिवृद्धि, सहुलियत ऋण, होमस्टे मर्मत, ढुवानी सुविधा र प्रचार-प्रसारका कार्यक्रमहरूलाई अन्तिम रूप दिइरहेका छौँ। पर्यटन सञ्चालनले स्थानीय उत्पादनको बजार, रोजगारी सिर्जना, संस्कृतिको संरक्षण र युवालाई टिकाउ आम्दानी दिने विश्वास राखेको छु।

अब वडा स्तरको सेवा प्रवाहबारे प्रस्ट भन्न चाहन्छु—जनतासँग प्रत्यक्ष भेटघाट बिना सेवा प्रभावकारी हुन सक्दैन। केही वडाहरूमा जनप्रतिनिधिको उपस्थिति कम भएको सुझाव यहाँहरूबाट आएको छ। त्यसलाई पूर्ण रूपमा सम्बोधन गर्न म सबै वडाध्यक्ष तथा जनप्रतिनिधिलाई 'नियमित कार्यालय उपस्थिति, नागरिक भेटघाट र दूरदराजका बस्तीमा मासिक उपस्थित' कार्यक्रम लागू गर्न निर्देशन दिइसकेको छु। अब कुनै पनि नागरिकले आफ्नो वडामा सेवा नपाउने, जनप्रतिनिधि भेट्न नसक्ने अवस्था रहँदैन। हाम्रो लक्ष्य सुशासन, पारदर्शिता र प्रतिफलमुखी शासन हो। बजेटको प्रभावकारी उपयोग, योजनाको सही छनोट, अनुगमन, सार्वजनिक जानकारी प्रवाह र जनताको प्रत्यक्ष

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

सहभागितालाई विस्तार गर्दै पालिकालाई उत्तरदायी संस्थाका रूपमा उभ्याउने हाम्रो संकल्प हो। सार्वजनिक सुनुवाइमा आएका प्रत्येक सुझाव, गुनासा र अपेक्षालाई अब कागजमा होइन- आगामी कार्ययोजना, बजेट विनियोजन र वार्षिक कार्यक्रमको मुख्य आधारका रूपमा समावेश गरिनेछ।

आज म तपाईंहरूलाई स्पष्ट आश्वासन दिन चाहन्छु- म जनताको छायामा होइन, जनतासँगै उभिएर नेतृत्व गर्न चाहन्छु। तपाईंहरूको आलोचना, सुझाव र समर्थन नै हाम्रो सबैभन्दा ठुलो शक्ति हो। हामी मिलेर काम गरे मात्र अजिरकोटलाई समुन्नत, उत्तरदायी, सुशासनयुक्त र अवसर सम्पन्न गाउँपालिका बनाउन सकिन्छ। न्त्यमा, यहाँहरूको सहकार्य, विश्वास र निरन्तर सहभागिताका लागि पुनः धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। सार्वजनिक सरोकारका सबै मुद्दा समाधान गर्दै हामी सबै मिलेर हाम्रो गाउँपालिकालाई उज्यालो भविष्यतर्फ अघि बढाउनेछौँ।

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत श्री ज्ञानुराम पन्थी :

आजको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममा उपस्थित सबै महानुभावहरूलाई म हार्दिक स्वागत गर्दछु। यस अवसरमा गाउँपालिकाको प्रशासनिक पक्षबाट केही महत्वपूर्ण जानकारी तथा आगामी दिनका प्रतिबद्धताहरू यहाँहरूका सामु पेश गर्न पाउँदा मलाई प्रसन्नता लागेको छ।

आर्थिक वर्ष २०८२/८३ को पहिलो चौमासिकसम्म गाउँपालिकाले २२.१४ प्रतिशत वित्तीय प्रगति हासिल गरेको छ, जुन सेवा प्रवाह र कार्यान्वयनका हिसाबले उल्लेखनीय उपलब्धि हो। चालु खर्च २१.३६ प्रतिशत र पुँजीगततर्फ ०.७८ प्रतिशत व्यय भएको तथ्याङ्कले हामीले कामलाई योजनाबद्ध, समयानुकूल र जिम्मेवारीपूर्वक अघि बढाइरहेको संकेत गर्दछ। यस उपलब्धिमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गर्ने सबै वडाकार्यालय, कर्मचारी, जनप्रतिनिधि, साझेदार संस्था र स्थानीय बासिन्दाप्रति म हार्दिक आभार व्यक्त गर्दछु।

अजिरकोट गाउँपालिका प्रशासनले पारदर्शिता, जबाफदेहिता र परिणाममुखी सेवा प्रवाहलाई सदैव प्राथमिकतामा राख्दै आएको छ। हाम्रो नीति निर्माण, बजेट वितरण तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रक्रियामा समुदायको सहभागिता सुनिश्चित गर्न हामी निरन्तर प्रयासरत छौँ। आगामी दिनमा पनि यी मूल्यहरूलाई अझ सुदृढ गर्दै समावेशी, पारदर्शी र उत्तरदायी स्थानीय शासनतर्फ अघि बढ्ने हाम्रो स्पष्ट लक्ष्य छ।

गाउँपालिकाको अर्थतन्त्र सुदृढ बनाउने, स्रोतसाधनको प्रभावकारी व्यवस्थापन गर्ने र दिगो विकास लक्ष्य हासिल गर्न हामी प्रविधिको उपयोग, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि तथा समन्वय प्रणालीलाई अझ सशक्त बनाउँदै लैजानेछौँ। कर्मचारीहरूलाई आवश्यक तालिम, नियमित अनुगमन, समयमै काम सम्पन्न गर्ने प्रणाली र गुणस्तरीय सेवा प्रवाहलाई हाम्रा मुख्य प्राथमिकताका रूपमा स्थापित गर्दछौँ।

हामीले अहिलेसम्म प्राप्त गरेका उपलब्धि अन्तिम गन्तव्य होइनन्, बरु अझ राम्रो सेवा, सुशासन र विकास प्रदान गर्न निरन्तर सुधार र नवीनता अपनाउँदै अघि बढ्ने हाम्रो प्रतिबद्धता हो। सबै सरोकारवालासँग सहकार्य, समन्वय र सामूहिक प्रयासका माध्यमबाट अजिरकोटलाई स्वच्छ, प्रगतिशील र जनमुखी गाउँपालिका बनाउने हाम्रो लक्ष्य दृढ छ। अन्त्यमा, आज यहाँ उपस्थित सबै महानुभावहरूप्रति म पुनः धन्यवाद व्यक्त गर्दछु। आशा गर्दछु–हाम्रो सहकार्य र साझा प्रयासले अजिरकोट गाउँपालिकालाई अझ समृद्ध, सुखी र दिगो दिशातर्फ अघि बढाउनेछ।

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

वडाध्यक्ष वडा न १ श्री मनोज गुरुङ :

अजिरकोट गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को पहिलो सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रममार्फत मेरा तर्फबाट राख्नुपर्ने विषयहरूलाई स्पष्ट रूपमा प्रस्तुत गर्ने अवसर मिलेकोमा म सबैप्रति आभारी छु। वडाबाट सञ्चालन भएका विकास निर्माणका कार्य, सेवा प्रवाहका प्रक्रिया तथा जनताको दैनिक सरोकारसँग सम्बन्धित विषयमा सम्भव भएसम्म विस्तृत जानकारी दिन खोजेको छु। जनताले चित्त नबुझेका वा थप बुझाइ आवश्यक ठानेका विषय खुलस्त राख्न सकिन्छ भन्ने विश्वासका साथ यो कार्यक्रम वडास्तरमै ल्याइएको हो, ताकि तपाईंहरूको आवाज हामीले प्रत्यक्ष सुन्न सकौं।

सामान्यतया यस्तो कार्यक्रम गाउँपालिकाको कार्यालयमा राख्न सकिन्थ्यो तर हाम्रो टोलीले वडाबाटै जनतासँग प्रत्यक्ष छलफल गर्नुपर्ने आवश्यकता महसुस गरेपछि यो कार्यक्रम वडामा ल्याइएको हो। त्यसैले आज हामी यहाँ उपस्थित भएका छौं। तपाईंहरूले उठाउनु भएको कुनै पनि विषयप्रति म कहिल्यै पछि हट्दिनँ, र वडाबाट प्रदान हुने सेवा प्रभावकारी, व्यवस्थित र पारदर्शी बनाउन निरन्तर प्रयत्नरत रहन्छु।

म यहाँ स्पष्ट भन्न चाहन्छु, गाउँपालिकाको सबै निर्णय र काम सफल हुन वडाहरूबीचको समन्वय, सहकार्य र साझा प्रतिबद्धता अत्यन्तै आवश्यक छ। त्यसैले म हरेक वडासँग सहकार्य गर्दै हाम्रो समग्र विकासलाई एकीकृत रूपले अघि बढाउने पक्षमा छु। सडक, शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा अन्य सामाजिक क्षेत्रका विषयमा मैले प्रस्तुत गरेका योजनाहरूलाई यथाशक्य चाँडो कार्यान्वयन गर्न गाउँपालिका र सरोकारवालाबीच निरन्तर सहकार्य आवश्यक हुन्छ।

यस्तै, महिलाको सशक्तीकरण, युवाहरूलाई उत्पादनमुखी गतिविधिमा संलग्न गराउने तथा सामाजिक विकासमा समुदायको नेतृत्व भूमिका बढाउने लक्ष्यसहित वडामा आवश्यक कार्यक्रम अघि बढाइरहेका छौं। महिला समूह, युवा क्लब र स्थानीय संस्थाहरूसँग मिलेर योजनाहरूलाई प्रभावकारी ढंगले लागू गर्ने मेरो स्पष्ट प्रतिबद्धता छ।

आगामी दिनमा वडाबाट हुने सेवा प्रवाह, विकासका काम र सार्वजनिक सरोकारका विषयमा अझ पारदर्शिता, जबाफदेहिता र समावेशिता कायम गर्दै जान म प्रतिबद्ध छु। हाम्रो साझा उद्देश्य भनेको वडावासीको जीवनस्तर उकास्नु र अजिरकोटलाई उत्कृष्ट तथा नमुना गाउँपालिका बनाउनु हो। त्यसैले म सबैलाई निरन्तर सहकार्य, सुझाव र सक्रिय भूमिकाका लागि आग्रह गर्दछु।

१२. कार्यक्रमको सबल पक्षहरू

- जनप्रतिनिधि, सरकारी अधिकारी, नागरिक समाज तथा स्थानीय बासिन्दाको सक्रिय सहभागिता,
- विकास योजनाहरूको प्रगति रिपोर्ट तथा बजेट खर्च पारदर्शी रूपमा प्रस्तुत गरिएको,
- जनताले उठाएका सवालहरूको चित्तबुझ्दो उत्तर सम्बन्धित अधिकारी तथा जनप्रतिनिधिबाट प्राप्त,
- निष्पक्षता तथा प्रभावकारिताका लागि स्वतन्त्र व्यक्तित्वद्वारा सुनुवाई संयोजन,
- खुला छलफलको माध्यमबाट नागरिकहरूले निर्वाचित प्रतिनिधिहरूसँग प्रत्यक्ष संवाद गर्ने अवसर,
- कार्यक्रमको जानकारी समयमै सम्प्रेषण गरी नागरिकहरूको संलग्नता बढाइएको,

gorkha sandesh media pvt. ltd.

- विकास योजना, बजेट खर्च र नीति निर्माण प्रक्रियामा पारदर्शिता अभिवृद्धि,
- सहभागीहरूले दिएका सुझाव तथा गुनासाहरूलाई भविष्यका योजनामा समावेश गर्ने पहल,
- उठाइएका प्रश्न तथा सुझावलाई लिखित रूपमा संकलन गरी समाधानको ट्र्याकिङ गर्ने प्रणाली,
- सरकारी निकाय तथा नागरिकहरूबीच सम्बन्ध सुधार गर्दै पारस्परिक विश्वास बढाउने अवसर,
- स्थानीय सरकारले अघि सारेका प्राथमिकताहरू र योजनाहरू सार्वजनिकरूपमा प्रस्तुत,
- जनप्रतिनिधिहरूले केही मुद्दाहरूको तत्काल समाधानका लागि प्रतिबद्धता जनाउनु
- सरकारी निकायहरू र नागरिक समाजबीच सहकार्यलाई प्रवर्द्धन गर्ने अवसर।
- स्थानीय सरकारलाई थप पारदर्शी र जनउत्तरदायी बनाउने अभ्यासको सुरुआत।

१३. सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

- सेवाग्राही सन्तुष्टि मापन प्रणाली लागू गर्नुपर्छ,
- सार्वजनिक सुनुवाईमा पर्याप्त समय सुनिश्चित गर्नुपर्छ,
- जनप्रतिनिधिहरूको अनिवार्य उपस्थिति सुनिश्चित गर्नुपर्छ,
- नागरिकको गुनासो र सुझाव संकलनका लागि नियमित प्रणाली बनाउनु पर्छ,
- बजेट कार्यान्वयनको पारदर्शिता सुनिश्चित गर्नुपर्छ,
- वडास्तरको समस्या तत्काल समाधान गर्न उपयुक्त प्लेटफर्म बनाउनुपर्छ,
- समुदाय आधारित निगरानी प्रणाली लागू गर्नुपर्छ,

१४.समस्याहरू

- समय व्यवस्थापनमा चुनौती हुँदा सार्वजनिक सुनुवाई निर्धारित समयभन्दा ढिलो सुरु भएको,
- दुर्गम स्थानमा कार्यक्रम आयोजना गर्दा सहभागीहरू जुटाउन कठिनाइ भएको,
- गाउँमा पर्याप्त युवाहरू नभएका कारण नागरिकको उपस्थिति अपेक्षाअनुसार हुन नसकेको,
- सूचना प्रवाहको कमी हुँदा नागरिकहरूलाई कार्यक्रमको जानकारी समयमा नपुगेको,
- नागरिकको सहभागिता बढाउन प्रभावकारी प्रोत्साहन योजना नहुनु,
- सार्वजनिक सुनुवाईमा महिला र अपाङ्गजनको सहभागिता कम भएको,
- जनप्रतिनिधिहरूको सहभागिता अनियमित र अप्रत्याशित भएको,

१५. निष्कर्ष

सेवा प्रवाह, योजना र कार्यक्रमहरूका बारेमा नागरिक र सेवाप्रदायक बीच हाक्काहाक्की प्रश्नोत्तरको अवसर प्रदान गर्‍यो। यस कार्यक्रमको मुख्य उद्देश्य भनेको सार्वजनिक कार्यहरू, बजेट, योजनाहरू र कार्यक्रमहरूको बारेमा नागरिकहरूको प्रश्न र प्रतिक्रिया संकलन गर्नु थियो, जसको परिणामस्वरूप पारदर्शिता र जबाफदेहिता सुधार्न योगदान पुर्‍याउने थियो। नागरिकहरूले प्रमुख समस्याहरू र सुझावहरू राखेका थिए। खानेपानीको समस्या, पर्यटन क्षेत्रको प्रवर्द्धन र संरक्षण, सडक निर्माण, पशु बिमा, कृषि कार्यक्रम, शैक्षिक गुरुयोजना, खेलकुद र अन्य सार्वजनिक सेवा क्षेत्रका विषयमा गहिरो चासो व्यक्त गरिएको थियो।

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

सार्वजनिक सुनुवाईमा सहभागी नागरिकहरूले समस्याहरूको समाधानको माग गरे र यसका लागि आवश्यक कदमहरूको योजना निर्माण गर्न सुझाव दिएका थिए। उनीहरूले सरकारी लगानीको राम्रो प्रतिफल नआइरहेको कुरा उठाउँदै, विकास निर्माणमा पारदर्शिता र अधिक प्रभावकारी कार्यान्वयनको आवश्यकता महसुस गरेका थिए। यस कार्यक्रममा नागरिकहरूको सवाल र सुझावले सरकारी निकायलाई अधिक सशक्त र पारदर्शी रूपमा काम गर्न प्रोत्साहित गर्‍यो। कार्यक्रममा सहभागी जनप्रतिनिधिहरूको उपस्थिति र भूमिका महत्वपूर्ण रहेको छ। गाउँपालिका अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, र वडाध्यक्षहरूको सक्रिय सहभागिता र प्रश्नहरूको उत्तर दिनु यस कार्यक्रमको महत्व र प्रभावकारिता बढ्यो। यसले जनताको विश्वासलाई बलियो बनाएको छ र सरकारी निकायहरू बीचको समन्वयलाई सुदृढ गरेको छ। जनप्रतिनिधिहरू र सरकारी अधिकारीहरूको उत्तरदायित्व र पारदर्शितालाई बलियो बनायो। यस्ता सुनुवाइहरूले प्रशासनको काममा सुधार ल्याउन महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछन्।

पारदर्शिता र जबाफदेहिता सुनिश्चित गर्नका लागि केही महत्वपूर्ण उपायहरू पनि प्रस्ताव गरेको छ। कार्यक्रमको निरन्तरता र नियमित सञ्चालनका लागि एउटा कार्यविधि तयार गर्न जरुरी छ। यसबाट मात्र विकास निर्माणमा पारदर्शिता र जबाफदेहिता थप सुदृढ हुनेछ। सरकारी योजनाहरू र कार्यक्रमहरूको प्रभावकारिता सुनिश्चित गर्न नियमित रूपमा जनसुनुवाई आयोजना गर्न सुझाव दिइएको छ। यसबाट सरकार र जनताको बीचको विश्वास अझ मजबुत हुनेछ। यस कार्यक्रमको एक प्रमुख सन्देश भनेको सार्वजनिक योजनामा नागरिकको सशक्त सहभागिता हो। यसले नागरिकलाई आफूसँगको योजना र कार्यक्रमका बारेमा जागरूक बनाउँछ र आफूलाई प्रभावित पार्ने निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता दिन्छ। साथै, यसले प्रशासनलाई जनतासँग प्रत्यक्ष संवाद गर्ने अवसर पनि प्रदान गर्छ।

अर्को महत्वपूर्ण पक्ष भनेको सूचना प्रवाहको सुधार हो। यस कार्यक्रममा सञ्चारको माध्यमबाट नागरिकलाई साँचो र प्रभावकारी जानकारी दिइनु आवश्यक देखिन्छ। यसका लागि पर्चा-पम्प्लेट, स्थानीय सञ्चार माध्यम र सामाजिक सञ्जालको प्रयोग गरी सूचना सम्प्रेषणलाई थप प्रभावकारी बनाउनुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ। यस्तो प्रणालीबाट नागरिकको पहुँच अझ सुलभ हुनेछ र उनीहरूको सहभागिता थप बढ्नेछ। दुर्गम स्थानमा सहभागिता न्यून हुने समस्यामा पनि ध्यान दिनु आवश्यक छ। त्यसका लागि स्थानीय स्वयंसेवकहरूको सहयोग र स्थानीय सञ्चार माध्यमको प्रयोग गरेर कार्यक्रमको सूचना दूरदराजका स्थानसम्म पुर्‍याउन सकिन्छ। यसले दुर्गम र पिछडिएका क्षेत्रमा पनि नागरिकको सक्रियता र सहभागिता बढाउनेछ।

अन्ततः, सार्वजनिक सुनुवाईले विकास निर्माण र सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता र जबाफदेहिता वृद्धि गर्न महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरेको छ। यस कार्यक्रमले नागरिक र प्रशासनबीचको गहिरो समन्वय र विश्वासलाई सुदृढ गरेको छ र यसलाई नियमित रूपले सञ्चालन गर्नाले गाउँपालिकाको प्रशासनलाई अझ प्रभावकारी र उत्तरदायी बनाउनेछ। यदि यसलाई व्यवस्थित र योजनाबद्ध ढंगले जारी राख्न सकिन्छ भने, यसले भविष्यमा अझ राम्रो परिणामहरू दिन सक्छ। यस कार्यक्रमको प्रमुख सुधारका क्षेत्रहरूमा सार्वजनिक सुनुवाइको नियमितता, जानकारी प्रवाहको सुधार र सबै जनप्रतिनिधिहरूको सक्रिय सहभागिता र स्थानीय स्तरमा समस्याहरूको समाधानमा तात्कालिक प्रतिक्रिया जनप्रतिनिधि र नागरिकको बीचमा सीधा संवादको अवसर प्रदान गर्न महत्वपूर्ण छन्।

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

अजिरकोट गाउँपालिका
आ.व. २०८२/०८३

अजिरकोट गाउँपालिका
मिति: २०८२/०८/१४ गते, आइतबार
समन्वयः

गाउँपालिका
प्रथम
सुनुवाई
मिति:

प्रतिवेदन प्रस्तुतकर्ता : लीलाधर कोइराला

मिति : २०८२/०८/१४

वहिर्गमन अभिमत

सर्वप्रथम अजिरकोट गाउँपालिकालाई यो अवसरका लागि हार्दिक धन्यवाद प्रकट गर्न चाहान्छु । अजिरकोट गाउँपालिका गोरखाको चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को पहिलो चौमासिक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका लागि भरिएका वहिर्गमन अभिमतको रिर्पोटहरु यहाँहरु माझ पढेर सुनाउन चाहन्छु । अजिरकोट गाउँपालिका कार्यालय तथा गाउँपालिका भित्रका विभिन्न वडा कार्यालयबाट सेवा लिएका र सेवा लिएर फर्किएका विभिन्न ६७ जना व्यक्तिहरुलाई भेटेर वहिर्गमन अभिमत फारम फारम भराइएको थियो ।

जसमध्ये लिंगका आधारमा ३५ जना महिला र ३२ जना पुरुषहरु सहभागि भएका थिए । शैक्षिक हिसावले सहभागि भएका २७ जना दशकक्षा मुनिसम्म अध्ययन गरेका, १६ जना प्रवेशिकासम्म शिक्षा हासिल गरेका र बाँकि २४ जना प्रवेशिका तहभन्दा माथिल्लो तहको शिक्षा हासिल गरेका नागरिकहरु रहेका थिए । वर्हिगमन अभिमत भराएका ६७ जना मध्ये जातीय हिसावले १४ जना व्राम्हण, ७ जना क्षेत्री, २८ जना जनजाति समुदायका रहेका थिए भने १८ जना दलित समुदायका रहेका थिए । उमेर समुहका हिसावले २० वर्षभन्दा कम उमेर समुहका २ जना, २० वर्ष देखि ४५ वर्षभन्दा माथिका २६ जना र सो भन्दा माथिका ३९ सहभागि भएका थिए ।

वहिर्गमन अभिमतमा सहभागि धेरै जसोले फारममा भुक्तानी लिन, स्थानीय निकायले राखेको सूचना प्राप्त गर्न, दर्ता/नविकरण, सूचनामूलक सामाग्री प्राप्त गर्न जस्ता काम लिएर आफु कार्यालयमा पुगेको उल्लेख गरेका थिए भने १३ जनाले भुक्तानी लिन पुगेको उल्लेख गरेका थिए । त्यस्तै २४ जनाले सिफारिस लिन, दर्ता/नविकरण तथा विविध कामका लागि कार्यालयमा पुगेको उल्लेख गरेका छन् ।

वहिर्गमन अभिमत फारमा उल्लेखित प्रश्नहरुमध्ये सेवा लिँदा कोसंग सम्पर्क गर्ने भन्नेमा तपाईलाई कत्तिको स्पस्ट जानकारी भयो भन्ने प्रश्नमा ७१ प्रतिशत सहभागिहरुले स्पस्ट भएको बताए भने १६ प्रशितले अस्पस्ट जानकारी भएको बताए । त्यस्तै १३ प्रतिशतले भने ठिकै जानकारी भएको उल्लेख गरेका छन् ।

भरिएको फारमका आधारमा ७७ प्रतिशतले सहभागीहरुले सेवाप्रदायक कर्मचारीहरुले आफुहरुका आबश्यकता र अपेक्षा ठिकै मात्र बुझेको बताएपनि ११ प्रतिशतले अति धेरै बुझेको र १२ प्रतिशतले थोरै मात्र बुझेको भन्ने कोलमा रेजा लगाएको पाइयो । त्यस्तै सेवा दिने कर्मचारीको व्यहार प्रति भने अधिकांशको प्रतिक्रिया मैत्रिपूर्ण रहेको उल्लेख गरिएको पाइयो । फारम भरेकामध्ये केहिले भने सहभागिहरुले कर्मचारीहरुको व्यवहारिक हिसावले गुनासो राख्दा समेत नबुझ्ने गरेको बताए । ७१ प्रतिशत सहभागिले कर्मचारीहरुको व्यवहार सरल भएको समयमा कर्मचारी उपस्थित हुने पक्ष राम्रो लागेको बताएका छन् । सहभागीहरु मध्ये वहिर्गन अभिमत फारम भरेका धेरैले पहिलेको तुलनामा सेवा प्राप्त गर्न अपनाइएको प्रक्रिया भने अहिले निकै छिटो र छरितो भएको समेत बताए । कार्यालयको कुन-कुन पक्ष राम्रो लाग्यो भन्ने विकल्पमा धेरै जसोले भौतिक अवस्था राम्रो लागेको बताएका छन् ।

सुधार गर्नुपर्ने बिषयहरु के के छन् ? भन्ने कोलममा प्रायः सबैले सेवाग्राहीलाई सेवा लिन जाँदा आवश्यक कागजातका बारेमा पहिले नै जानकारी गराइदिनुपर्ने, व्यवहारिक पक्षलाई पनि जनप्रतिनिधि

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

तथा कर्मचारीहरुले बुझिदिनु पर्ने र महिनामा एक पटक गाउँमा पुगेर जनतालाई प्रत्यक्ष भेटेर गुनासो सुनिदिओस् भन्ने अपेक्षा आफुहरुको रहेको वहिर्गमन अभिमत फारम भरेका धेरैको सहभागीहरुको सुझाव रहेको छ ।

- भच्चेक बसपार्कमा देखिएको यातायात व्यवसायीहरूको सिन्डिकेटका कारण खरिबोट, वलाङ, ध्याच्चोक, बुधसिंहजस्ता गाउँमा सार्वजनिक यातायात सेवा पुगेको छैन, जसलाई अन्त्य गर्दै सबै वडामा सुलभ पहुँच हुने व्यवस्था मिलाइनुपर्छ,
- अजिरकोटका धेरै वडाहरूमा अझै पनि मोबाइल टावर नपुगेको कारण सञ्चार सेवामा असहजता छ, जसको समाधानका लागि सम्बन्धित निकायसँग समन्वय गर्दै नयाँ टावरहरू निर्माण गर्न आवश्यक छ,
- सामुदायिक विद्यालयहरूको शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्न हालसम्म भएका प्रयासहरूको समीक्षा गरी दीर्घकालीन शिक्षानीति र योजना निर्माण गरिनुपर्छ,
- गाउँमा आधारभूत पूर्वाधार विकास भए पनि नागरिक बसाईसराइ गरिरहेकाले रोजगारी सिर्जना, सीप विकास र स्थानीय उद्योग प्रवर्द्धनका कार्यक्रमलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्छ,
- योजना छनोटदेखि कार्यान्वयनसम्म जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूमा पारदर्शिता, जवाफदेहिता र अनियमितता विरुद्धको स्पष्ट नीति आवश्यक छ,
- नागरिकका गुनासा, सुझाव तथा प्रतिक्रिया व्यवस्थापनका लागि प्रत्येक वडामा गुनासो सुनुवाई प्रणाली, हेल्पडेस्क वा डिजिटल माध्यमको व्यवस्था मिलाइनुपर्छ।
- सिरानखोलाको पानी भच्चेकसहित ५ वटै वडामा ल्याउने प्रकृयामा ठेकेदारको लापरवाहीले गर्दा निमार्ण कार्यमा ढिलाई भइरहेको छ, यसमा पालिकाको ध्यान जान आबश्यक छ।

धन्यवाद

gorkha sandesh media pvt. ltd.

प्रतिवेदन प्रस्तुतकर्ता : लीलाधर कोइराला

मिति : २०८२/०८/१४

नागरिक प्रतिवेदन

अजिरकोट गाउँपालिका गोरखाको चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को पहिलो चौमासिक कार्यक्रम अर्न्तगतको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका लागि भरिएको नागरिक प्रतिवेदनको सारसंक्षेप

अजिरकोट गाउँपालिका गोरखाको चालु आर्थिक वर्षको पहिलो चौमासिक अवधीको सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रमका लागि भरिएका नागरिक प्रतिवेदन फारमको आधारमा तयार पारिएको नागरिक प्रतिवेदनको सारसंक्षेप यहाँहरु माझ प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहान्छु ।

नागरिक प्रतिवेदनका लागि भरिएका ७१ जना फारम अजिरकोट गाउँपालिका भित्रका विभिन्न वडाहरुमा पुगेर भरिएको थियो । जस अर्न्तगत सार्वजनिक सुनुवाई आयोजना गरिएको स्थान वडा न १ र वडा न ३ तथा वडा न ४ लाई विशेष फोकश गरिएको थियो भने त्यसबाहेक अजिरकोट गाउँपालिकाको वडा न २ र ५ का विभिन्न पेशा व्यवसायमा आवद्ध नागरिकहरुलाई यो प्रतिवेदन फारम भराइएको हो । वडागत संख्याका आधरमा वडा न १ मा २४ जना, वडा न ३ मा १७ जना, वडा न २ मा ११ ले नागरिक प्रतिवेदन भरेका थिए भने वडा न ४ का १२ जना र वडा न ५ का ७ जना सहभागि भएका थिए ।

फारम भर्नेहरु मध्ये लिंगका आधारमा हेर्दा ३७ जना महिला र ३४ जना पुरुष सहभागी भएका थिए । शैक्षिक हिसवले फारम भर्न सहभागि भएका मध्ये २२ जना साक्षर, १७ जना प्रवेशिकासम्म शिक्षा हासिल गरेका र बाँकि ३२ जना प्रवेशिका तहभन्दा माथिल्लो तहको शिक्षा हासिल गरेका नागरिकहरु रहेका थिए । वर्हिगमन अभिमत भराएका ७१ जना मध्ये जातीय हिसावले १९ जना ब्राम्हण, ८ जना क्षेत्री, ३१ जना जनजाति समुदायका रहेका थिए भने १३ जना दलित समुदायका रहेका थिए । उमेर समुहका हिसावले २० वर्षभन्दा कम उमेर समुहका २ जना, २० वर्ष देखि ४५ वर्षभन्दा माथिका ३१ जना र सो भन्दा माथिका ३८ सहभागि भएका थिए । यी त भए वडागता सहभागिता, जातजाती, शिक्षा, उमेर र लिंगका आधारमा नागरिक प्रतिवेदन फारम भरेका नागरिकहरुको सहभागिताको कुरा र अब प्रतिवेदनको सारसंक्षेप प्रस्तुत गर्दैछु।

नागरिक प्रतिवेदन फारम भरेका मध्ये सेवाको सन्तृष्टी शिर्षकमा उल्लेखित प्रश्नमा फारम भरेका ७१ जनामध्ये ३५ जनाले सन्तुष्ट रहेको उल्लेख गरेका थिए भने २१ जनाले ठिकै सन्तुष्ट र १५ जनाले असन्तुष्ट रहेको बताए । त्यस्तै सेवा लिन जाँदा कर्मचारीको व्यवहार प्रति ३४ जनाले ठिकै सन्तुष्ट रहेको बताए। कर्मचारीहरुको व्यवहार प्रति असन्तुष्ट भन्नेमा भने २१ जनाले रेजा लगाएका छन् । सेवाको नियमितत्ताका सम्बन्धमा प्रतिवेदन फारम भरेका मध्ये ४३ जनाले वडापत्रमा उल्लेख भए अनुसार सेवा पाएको उल्लेख गरे भने २१ जनाले ठिकै मात्र सेवा पाएको र ७ जनाको वडापत्र अनुसार आफुहरुले सेवा पाउन नसकेको उल्लेख गरे । सार्वजनिक चासो तथा समस्या समाधानका लागि धेरैले औषत प्रक्रियागत रुपमा समस्याको समाधान हुने उल्लेख गरेको पाइयो ।

नागरिक प्रतिवेदमा सहभागिहरुको सेवाको गुणस्तर ठिकै रहेको धेरैले उल्लेख गरेका छन् । कार्यलयमा सेवा लिन आउने सेवाग्राहीहरु कर्मचारीहरु कर्मचारी प्रति धेरैले विश्वस्त रहेको उल्लेख गरेपनि फारम भरेका मध्ये ३१ जनाले विश्वस्त हुन नसकेको भनि उल्लेख गरिएको पाइएको छ। त्यस्तै कार्यालयको भौतिक पक्ष राम्रो रहेको अधिकांश नागरिक प्रतिवेदन फारम भर्ने सहभागिहरुको मत छ । कार्यालय

gorkha sandesh media pvt. ltd.

र सेवाग्राही बीचको सम्बन्ध कस्तो रहेको छ भन्ने प्रश्नमा धेरैको राम्रो रहेको भनी उल्लेख गरेका छन् । नागरिक प्रतिवेदनमा सहभागिहरुले सेवाको गुणस्तर ठिकै रहेको धेरैले उल्लेख गरेका छन् । कार्यालयमा सेवा लिन आउने सेवाग्राहीहरु कर्मचारी प्रति धेरैले विश्वस्त हुन नसकेको उल्लेख गरिएको पाइएको छ । त्यस्तै कार्यालयको भौतिक पक्ष राम्रो रहेको अधिकांश नागरिक प्रतिवेदन फारम भर्ने सहभागीहरुको मत छ । कार्यालय र सेवाग्राही बीचको सम्बन्ध कस्तो रहेको छ भन्ने प्रश्नमा धेरैको राम्रो रहेको भन्ने उल्लेख गरेका छन् ।

कार्यालयको विविध पक्षका बारेमा नागरिक प्रतिवेदन फारममा उल्लेखित प्रश्नहरुमा कार्यालयको आर्थिक स्रोत सन्तोषजनक रहेको, काम गर्ने प्रणाली र प्रक्रिया ठिकै रहेको भन्ने ३४ जना सहभागिको मत छ भने ११ जनाले अति सरल रहेको बताए पनि ३६ जनाले जटिल र झण्झटिलो रहेको भन्ने कोलममा रेजा लगाएको पाइयो । त्यस्तै आम्दानी र खर्चको बाहिर सूचना पार्टीमा टाँसको गरेको कमैले मात्र देख्ने गरेको नागरिक प्रतिवेदन फारम भर्ने सहभागिहरुको मत छ भने ७१ जना सहभागी मध्ये ३२ जनाले देखेको उल्लेख गरेका छन् । कार्य सम्पन्नताका आधारमा मूल्याङ्कन गरिको छ की छैन भन्ने प्रश्नमा धरैले ठिकै मूल्याङ्कन हुने गरेको बताए ।

सेवाप्रतिको जनविश्वासमा तपाइ कतिको विश्वस्त हुनुहुन्छ भन्ने प्रश्नमा नागरिक प्रतिवेदन फारममा ३१ जना विश्वस्त, २१ जनाले ठिकै, १९ जनाले अविश्वस्त रहेको भन्ने कोलममा रेजा लगाएका छन् । गाउँपालिकाका पाँचै वडालाई जोड्ने सडकहरूको स्तरोन्नति कार्य भइरहे पनि ठेकेदारको लापरवाहीका कारण निर्माणमा ढिलाइ भएकोले पालिकाले कडाइका साथ अनुगमन गर्नुपर्ने सुझाइएको छ। वडा नं ५ को चनौटे-मुच्चोक-भच्चेक सडकको निर्माण कार्य सुरु हुनु सकारात्मक भए पनि यसलाई समयमै सम्पन्न गर्न जनअपेक्षा पालिकाले प्राथमिकतामा राख्नुपर्ने उल्लेख गरिएको छ। यस बाहेक नागरिक प्रतिवेदन फारम भर्ने सहभागिहरुले दिएको केही महत्वपूर्ण सुझावहरु यस प्रकारका रहेका छन् ।

- गाउँपालिकाका पाँचै वडालाई जोड्ने सडकहरूको स्तरोन्नति भइरहेको छ तर ठेकेदारको लापरवाहीले निर्माणमा ढिलाइ भएकाले गाउँपालिकाले कडाइका साथ खबरदारी गर्नुपर्छ,
- वडा नं. ५ को चनौटे-मुच्चोक-भच्चेक सडकको निर्माण कार्य सुरु हुनु सकारात्मक छ, यो समयमै सम्पन्न होस् भन्ने जनअपेक्षालाई पालिकाले प्राथमिकतामा राख्नुपर्छ,
- वलाङ, अपुन, नम्कि, सिरानडाँडाजस्ता अन्य क्षेत्रहरूमा होमस्टे प्रवर्द्धन गर्न विशेष योजना ल्याइनु पर्यटन र ग्रामीण रोजगारीका लागि उपयोगी हुनेछ,
- सामुदायिक विद्यालयमा गुणस्तरीय शिक्षा सुनिश्चित गर्न शिक्षक प्रशिक्षण र नियमित अनुगमन प्रणाली सुधार गरिनुपर्छ।

धन्यवाद

gorkha sandesh
media pvt. ltd.

आज मिति २०८२ मंसिर १४ गते आइतबारका दिन **अजिरकोट गाउँपालिका**को आयोजना तथा **गोरखा सन्देश मिडिया प्रा.लि**को समन्वयमा आयोजित गाउँपालिकाको चालु आर्थिक वर्ष २०८२/०८३ को **पहिलो चौमासिक** अर्न्तगतको **सार्वजनिक सुनुवाई** कार्यक्रम गाउँपालिकाको वडा न १ स्थित घ्याच्चोकमा गाउँपालिकाका अध्यक्ष श्री दीपक देवकोटाको अध्यक्षतामा तथा तपशिलका व्यक्तिहरुको उपस्थितिमा सम्पन्न भयो ।

उपस्थिती

क्र.स	नाम थर	पद	ठेगना	फोन नं.	हस्ताक्षर
१.	श्री दीपक देवकोटा	गाउँपालिका अध्यक्ष	अजिरकोट-५	९८५१२००७०४	
२.	श्री अनिता भुजेल	गाउँपालिका उपाध्यक्ष	अजिरकोट-३	९८५१३११७४४	
३	श्री ज्ञानुराम पन्थी	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत		९८५६०१००५५	
४	श्री मनोज गुरुङ	वडाध्यक्ष- १	अजिरकोट-१	[illegible]	
५	श्री कृष्णप्रसाद गुरुङ	वडाध्यक्ष- २	अजिरकोट-२		
६	श्री बाबुराम अधिकारी	वडाध्यक्ष- ३	अजिरकोट-३	९८४०८६४३२४	
७	श्री जंगबहादुर गुरुङ	वडाध्यक्ष- ४	अजिरकोट-४	[illegible]	
८	श्री विर्खध्वज गुरुङ	वडाध्यक्ष- ५	अजिरकोट-५		
९	[illegible] गुरुङ	वडा न १ वडा सदस्य	वडा नं १	[illegible]	
१०	[illegible] गुरुङ	"	"		
११	लक्ष्मी सुनार	"	"	[illegible]	
१२	[illegible] गुरुङ	निर्वाचित वडा सदस्य	"	9821819845	
१३	[illegible] "	सहायक [illegible]	"	9827161751	
१४	[illegible]	[illegible]	"		
१५	[illegible]	प्रशासकीय अधिकृत		[illegible]	
१६	[illegible] थापा	कृषि प्राविधिक			
१७	[illegible]	लेखा सहायक	"	[illegible]	
१८	सन्तोष थापा	इन्जिनियर	"		
१९	शिव कुमार साह	[illegible]	अ-४		
२०	[illegible]	[illegible]	गा.अ-३		
२१	नुतन यादव	[illegible]	[illegible]		
२२	खेम राज गुरुङ	का. सहायक	वडा नं-१	[illegible]	
२३	मुक्ति बहादुर वि.क.		वडा नं. [illegible]		
२४	रीता [illegible] अधिकारी	प्रशासन सहायक [illegible]	अजिरकोट गा.पा	[illegible]	
२५	ठाकुर [illegible]	[illegible]	"	[illegible]	
२६	[illegible] प्रसाद [illegible]	प्रशासकीय [illegible]	अजिरकोट गा.पा	[illegible]	
२७	[illegible] गुरुङ	[illegible]	वडा नं-१	—	
२८	[illegible] गुरुङ	"	"	—	
२९	[illegible] गुरुङ	"	"	—	
३०	[illegible] गुरुङ	"	"	—	

					Sunny
३१	सुदिर गुरुङ	कृषक	[illegible]	–	[illegible]
३२	कामी गुरुङ	"	"	–	
३३	दिपक गुरुङ	"	"	–	
३४	पुष्पकुमारी गुरुङ	"	"	–	
३५	धर्मामाया गुरुङ	"	"	–	
३६	आसमा गुरुङ	"	"	–	
३७	तिलकुमारी गुरुङ	"	"	–	
३८	कुमाया घले	"	"	–	कुमाया
३९	फुलमाया गुरुङ	"	"	–	फुलमाया
४०	आइते गुरुङ	कृषि	"	–	[illegible]
४१	सुरेन्द्र ब. गुरुङ	"	"	–	
४२	डम्बर ब. गुरुङ	"	"	–	
४३	हातमान घले	"	"	–	
४४	साबिन गुरुङ	"	"	–	[illegible]
४५	सन्त ब. तमाङ	"	"	९८५६०६५०६२	
४६	वर्ण बाँठ गुरुङ	"	"	–	
४७	विरबहादुर गुरुङ	"	–		
४८	आशमाया विक	"	"	–	
४९	वर्ण पुनार	"	"	8	
५०	नरमाया पुनार	"	–	–	नरमाया
५१	विपना गुरुङ	"	९	९८०६८८९९२०	Gurung
५२	कामसेना घले	"	"		[illegible]
५३	मोती माया गुरुङ	"	"	९८२४११८०६९	मोती
५४	मिनकुमारी गुरुङ	"	"	९८२६६१५४३३	
५५	ममता गुरुङ	"	"		ममता
५६	तुल बहादुर गुरुङ	"	"	९८२६१४६०१६९	तुल
५७	राजकुमार विक	"	"		RK
५८	खम बहादुर घले	"	"		
५९	सुक बहादुर वि.क	"	"		SUK
६०	सुविल गुरुङ	"	"	9706013246	
६१	नर बहादुर गुरुङ	"	"		
६२	उत्तम गुरुङ	"	"		
६३	गाविन्द टोकरी	"	"		
६४	उत्तम बहादुर गुरुङ	"	"		
६५	काजी राम गुरुङ	"	"		
६६	तेक बहादुर गुरुङ	"	"		
६७	प्रेम गुरुङ	"	"		
६८	कोत गुरुङ	"	"		कोत

६९	रन बहादुर गुरुङ	कृषि	वडा नं १	–	[illegible]
६०	सविना गुरुङ	"	"	९८२८१९१४५८ –	[illegible]
६१	डिल बहादुर ~~गुरुङ~~ तामाङ	"	"		– [illegible]
६२	रामलाल गुरुङ	"	"		– [illegible]
६३	मन माया गुरुङ	"	"		– [illegible]
६४	मुना गुरुङ	कृषि प्राविधिक	वडा नं १	९८०२८६१५४६ –	[illegible]
६५	पस कुमारी गुरुङ	कृषि	"	–	पस कुमारी
६६	सुकमाया गुरुङ	"			– सुकमा
६८	धन ब तामाङ	पत्रकार	५		[illegible]